

Mál nr. 41/2020**M og
V vegna starfsábyrgðartryggingar bifreiðasala X****Gildissvið vátryggingarskilmála og undanþáguákvæði vegna ásetnings.****Gögn.**

Málskot, móttakið 3. febrúar 2020 ásamt gögnum.

Bréf V, dags. 17. febrúar 2020 ásamt gögnum.

Bréf lögmanns M, dags. 24. mars 2020 ásamt gögnum.

Seinni greinargerð V, dags. 22. apríl 2020.

Málsatvik.

Í gögnum málsins kemur fram að M hafi verið seljandi bifreiðar sem bifreiðasali á vegum X hafi haft milligöngu um að selja til tiltekins kaupanda með kaupsamningi og afsali dags. 1. júlí 2019. Gengið var frá eigendaskiptum bifreiðarinnar samdægurs og samkvæmt tilkynningu um millifærslu dags. 1. júlí 2019 kemur fram að kaupandi hafi greitt kaupverðið, 1.300.000 krónur inn á bankareikning X. Sú upphæð hefur ekki skilað sér til M sem seljanda bifreiðarinnar.

M telur að greiða eigi bætur úr starfsábyrgðartryggingu bifreiðasala X hjá V þar sem í fyrsta lagi þá nái skilmálar vátryggingarinnar til alls skaðabótaskylds tjóns sbr. orðalag almenns gildissviðsákvæðis 2. gr. þeirra. M byggir á því að með því að orða ákvæðið með þeim hætti að segja þar „Vátryggingin greiðir bætur vegna skaðabótaskyldu...“ án þess að undanskilja þar skaðabótaskyldu sem verður vegna ásetnings vátryggðs hafi V orðað skilmála með öðrum hætti en t.d. vegna starfsábyrgðartryggingar byggingarstjóra þar sem gildissviðsákvæði þeirra vátryggingarskilmála tiltaki eingöngu að það greiðist bætur vegna tjóns sem verður vegna gáleysis byggingarstjóra. M telur einnig að um sé að ræða almenna skilmála sem gangi framar sértækum skv. skýringarákvæði 21. gr. skilmálanna. Í öðru lagi telur M að ákvæði 27. gr. laga um vátryggingarsamninga nr. 30/2004 eigi ekki við þar sem ekki sé sannað tjón M sé hægt að rekja til ásetnings af hálfu starfsmanna X. M bendir á að V beri sönnunarbyrði um að tjón þess sé rakið til slíkrar háttsemi og engin gögn hafi verið lögð fram af hálfu V sem styðja að um ásetning hafi verið að ræða. Einnig bendir M á að á fundi með fyrirsvarsmanni X hinn 17. mars sl. hafi komið fram að um mistök í uppgjöri hafi verið að ræða en ekki ásetning. Einnig bendir M á að tjón sé sannað, en fyrir liggja gögn um kröfu um greiðslu og innheimtubréf til X sem ekki hafi verið svarað með greiðslu auk þess sem rekstur X hafi verið seldur og sé ekki starfsemi í félaginu til að greiða kröfu M.

V telur ekki aðra tæka skýringu á háttsemi hins löggilta bifreiðasala X en að um ásetning hafi verið að ræða til fjárráttar í skilningi 247. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940 og vísar um það til dóms Hæstaréttar í máli nr. 372/2004. V telur ljóst að hinn vátryggði bifreiðasali hafi vitað eða mátt vitað að sú háttsemi að leggja söluandvirði bifreiðar ekki inn á sérstakan fjárvörslureikning, eða tryggja féð með öðrum hætti, gæti leitt til þess að fjármunirnir blönduðust öðrum fjármunum X. V telur að mögulega hafi verið um lægsta sti ásetnings að ræða, þ.e. að X hafi engu skeytt um mögulegar afleiðingar gerða sinna og þannig eigi undanþáguákvæði gr. 8.1. í vátryggingarskilmálum við þar sem kemur fram að starfsábyrgðartrygging bifreiðasala taki ekki til ábyrgðar sem rakin verður til: „Ásetnings vátryggingartaka eða starfsmanns hans, sbr. 1. mgr. 27. gr. laga nr. 30/2004.“ V vísar til þess að um sé að ræða hefðbundið og skýrt undanþáguákvæði og sé í samræmi við orðalag reglugerðar nr. 46/2003 um starfsábyrgðartryggingu bifreiðasala þar sem eingöngu sé tiltekið tjón sem verði vegna gáleysis bifreiðasala, en ekki ásetnings. V telur einnig að ekki hafi verið sýnt fram á tjón af hálfu M þar sem ekki hafi verið fullreyndar innheimtuaðgerðir og ekki sé ljóst hvort um ógjaldfærni X sé að ræða.

Álit.

Af gögnum málsins verður ekki annað ráðið en að ágreiningslaust sé að söluandvirði bifreiðar í eigu M hafi verið greitt inn á bankareikning í eigu X, bifreiðasölu sem sá um sölu bifreiðarinnar. Téð greiðsla átti sér stað 1. júlí 2019 og hefur söluandvirðið ekki skilað sér til M þrátt fyrir

innheimtuaðgerðir í janúar 2020, en afrit gagna vegna þeirra voru lögð fyrir nefndina með bréfi lögmanns M, dags. 24. mars 2020 og fékk V tækifæri til að gera athugasemdir við þau gögn áður en málið kom til úrskurðar nefndarinnar.

Ekki er unnt að fallast á þær röksemdir M að V hafi með almennu orðalagi 2. gr. váttryggingarskilmála um skaðabótaskyldu komið í veg fyrir að gr. 8.1. um undanskildar áhættur gilti ekki.

Telst ágreiningur málsins fyrst og fremst snúast um hvort sýnt hafi verið fram á að gr. 8.1. eigi við atvik þess, þ.e. hvort sýnt sé að tjón M sé hægt að rekja til ásetnings X eða starfsmanns hans og þannig beri félagið ekki ábyrgð, sbr. 1. mgr. 27. gr. laga um váttryggingarsamninga nr. 30/2004, en þar kemur fram að váttryggingafélag beri ekki ábyrgð ef váttryggður hefur af ásetningi valdið váttryggingaratburði. Þegar um slíka takmörkun á ábyrgð váttryggingafélags er að ræða, hvort sem um er að ræða lagaákvæði eða undanþáguákvæði váttryggingarskilmála, ber váttryggingafélag almennt sönnunarbyrði um að slík háttsemi hafi átt sér stað. Að virtum gögnum málsins liggja ekki fyrir skjállegar skýringar á því hvernig farið var með söluandvirði bifreiðar M og hvers vegna það hafi ekki skilað sér til þess sem seljanda. Á meðan ekkert liggur fyrir um það verður ekki hægt að byggja sönnun um ásetning á almennri ályktun um að það geti ekki verið nein önnur skýring eða um lægsta stig ásetnings sé að ræða. Ekki er útilokað að aðstæður hafi verið þannig að sú háttsemi að skila ekki söluandvirðinu til M séu vegna háttsemi sem telja verður til gáleysis af hálfu X eða starfsmanna. V telst ekki hafa sannað með nægilega skýrum gögnum að um ásetning hafi verið að ræða og þannig getur félagið ekki borið fyrir sig undanþáguákvæði gr. 8.1. í váttryggingarskilmálum.

M telst hafa sýnt fram á að innheimtuaðgerðir hafi ekki borið árangur þó ekki liggi fyrir árangurslaust fjárnám eða gjaldþrotabeidni vegna X. Verður því að ætla að eitthvað tjón hafi orðið vegna ofangreinds, en nefndin fjallar ekki frekar um fjárhæðir nema aðilar séu sammála um að hún geri það, sbr. 3. gr. samþykktu fyrir úrskurðarnefnd í váttryggingamálum sem birtar eru með auglýsingu í B-deild Stjórnartíðinda nr. 1090/2005.

Niðurstaða.

Tjón M er bótaskyldt úr starfsábyrgðartryggingu bílasölunnar X hjá V.

Reykjavík, 5. maí 2020.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögm.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.